# YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
13 päivänä maaliskuuta 1997 *

Asiassa C-103/96,

jonka Tribunal d'instance de Lille (Ranska) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

**Directeur général des douanes et droits indirects**

vastaan

**Eridania Beghin-Say SA**

ennakkoratkaisun tietyistä sisäisestä jalostusmenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 1999/85 soveltamista koskevista säännöksistä 24 päivänä marraskuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3677/86 (EYVL L 351, s. 1) 9 artiklan pätevyydestä,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. C. Moitinho de Almeida sekä tuomarit C. Gulmann (esittelevä tuomari), D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet ja M. Wathelet,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Eridania Beghin-Say SA, edustajanaan asianajaja Jean Leygonie, Pariisi,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston apulaisosastopäällikkö Catherine de Salins ja saman osaston hallinnollinen avustaja Frédéric Pascal,

— Euroopan unionin neuvosto, asiamiehenään oikeudellisen yksikön neuvonantaja Maria Cristina Giorgi, ja

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamies Fernando Castillo de la Torre ja samassa yksikössä toimiva kansallinen virkamies Jean-Francis Pasquier,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Eridania Beghin-Say SA:n, edustajanaan asianajaja Yvon Martinet, Pariisi, Ranskan hallituksen, asiamiehenään Frédéric Pascal, Euroopan unionin neuvoston, asiamiehenään Maria Cristina Giorgi, ja Euroopan yhteisöjen komission, asiamiehinään Fernando Castillo de la Torre ja Jean-Francis Pasquier, 7.11.1996 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 5.12.1996 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Tribunal d'instance de Lille on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 19.3.1996 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 28.3.1996, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä tietyistä sisäisestä jalostusmenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 1999/85 soveltamista koskevista säännöksistä 24 päivänä marraskuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3677/86 (EYVL L 351, s. 1) * 9 artiklan pätevyydestä.

2 Nämä kysymykset on esitetty Directeur général des douanes et droits indirectsin (tulliasioita ja tulleja koskevia asioita hoitava viranomainen) ja Eridania Beghin-Say SA:n (jäljempänä Eridania) välisessä asiassa, joka koski tältä yritykseltä vaadittujen tullien, verojen ja maksujen maksamista kolmannesta maasta tuodusta raa'asta ruokosokerista, jonka korvaamista raa'alla juurikassokerilla vastaavana tavarana ei suoritettujen tarkastusten perusteella sallittu yrityksen viedessä yhteisön tullialueen ulkopuolelle raa'asta juurikassokerista saatua valkoista sokeria.

3 Sisäisestä jalostusmenettelystä 16 päivänä heinäkuuta 1985 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1999/85 (EYVL L 188, s. 1, jäljempänä perusasetus) 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään muun muassa, että sisäisessä jalostusmenettelyssä voidaan yhteisön tullialueella käyttää samassa asetuksessa säädetyin edellytyksin sellaisia muita kuin yhteisötavaroita, jotka on tarkoitus viedä uudelleen yhteisön tullialueen ulkopuolelle korvaavina tuotteina, siten että näistä tavaroista ei peritä tuontitulleja. Saman 1 artiklan 3 kohdan h ja i alakohdassa täsmennetään, että korvaavia tuotteita ovat kaikki sellaiset tuotteet, joita syntyy erityisesti käsittelyn tai valmistuksen kaltaisissa jalostustoiminnoissa.

* Jäljempänä tuomiossa esitetyt lainaukset asetuksista N:o 1999/85 ja N:o 3677/86 suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

4 Asetuksen 1 artiklan 3 kohdan n alakohdan mukaan tällaisesta sisäisestä jalostusmenettelystä käytetään nimitystä "suspensiojärjestelmä".

5 Asetuksen 1 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaan tuontitavaroiksi määritellään erityisesti sellaiset muut kuin yhteisötavarat, joihin on kohdistettu suspensiojärjestelmässä muodollisuuksia sisäiseen jalostusmenettelyyn asettamiseksi.

6 Saman kohdan d alakohdan mukaan yhteisötavaroita, joita käytetään tuontitavaroiden asemesta korvaavia tuotteita valmistettaessa, nimitetään "vastaaviksi tavaroiksi".

7 Perusasetuksen 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 2 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan tulliviranomainen antaa luvan siihen, että korvaavia tuotteita tuotetaan vastaavista tavaroista edellyttäen, että niiden laatu ja ominaisuudet ovat samat kuin tuontitavaroilla. Kyseessä on niin sanottu vastaavilla tavaroilla korvaamisen järjestelmä erotukseksi niin sanotusta samanlaisilla tavaroilla korvaamisen järjestelmästä, sellaisena kuin se on kuvattu tämän tuomion 3 kohdassa.

8 Asetuksen 2 artiklan 4 kohdassa säädetään, että toimenpiteitä vastaavilla tavaroilla korvaamisen kieltämiseksi tai rajoittamiseksi voidaan toteuttaa 31 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetussa, niin sanotussa sääntelykomiteamenettelyssä.

9 Asetuksen 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetään muun muassa seuraavaa: "Sisäinen jalostusmenettely päätetään tuontitavaroiden osalta, kun jalostetut tuotteet on viety tullivalvonnassa yhteisön tullialueen ulkopuolelle ja kun kaikkia menettelyn käyttöedellytyksiä on noudatettu."

10 Perusasetuksen 31 artiklan 1 kohdan mukaan "— — asetuksen soveltamiseksi — — tarvittavat säännökset annetaan 2 ja 3 kohdassa määritellyn menettelyn mukaisesti".

11 Sääntelykomiteamenettelyssä annetun asetuksen N:o 3677/86 (jäljempänä soveltamisasetus) 9 artiklassa säädetään, että jotta korvaaminen vastaavilla tavaroilla on mahdollista, vastaavien tavaroiden on kuuluttava samaan tullitariffin alanimikkeeseen ja niiden kaupallisen laadun ja teknisten ominaisuuksien on oltava samat kuin tuontitavaroilla.

12 Eridania toi maahan Kuubasta peräisin olevaa raakaa ruokosokeria 11 923 910 kiloa ja asetti tämän määrän 22.4.1991 sisäiseen jalostusmenettelyyn suspensiojärjestelmässä.

13 Eridania vei ennen vuoden 1991 elokuuta maasta sisäisen jalostusmenettelyn päättämiseksi 11 268 097 kiloa valkoista sokeria, joka oli saatu raa'asta juurikassokerista tai juurikkaasta.

14 Tullihallinnon suorittamien tarkastusten perusteella Directeur général des douanes et droits indirects katsoi, että soveltamisasetuksen 9 artiklan nojalla sisäiseen jalostusmenettelyyn liittyvää suspensiojärjestelmää ei voitu soveltaa, koska raaka ruokosokeri ja raaka juurikassokeri kuuluvat tullitariffin eri alanimikkeisiin. Tullihallinto haastoi sen vuoksi 4.10.1994 Eridanian Tribunal d'instance de Lilleen yrityksen velvoittamiseksi maksamaan sille 38 476 561 Ranskan frangia (FRF), joka vastasi maksamattomia tulleja, veroja ja maksuja.

15 Vastaaja riitautti soveltamisasetuksen 9 artiklan pätevyyden tässä kansallisessa tuomioistuimessa, koska tämä artikla ei ollut vastaajan mukaan yhteensopiva perusasetuksen eikä yhteisön oikeuden sellaisten yleisten periaatteiden kuin normihierarkia- ja suhteellisuusperiaatteiden sekä luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteiden kanssa.

16 Tribunal d'instance de Lille toteaa tältä osin, että perusasetuksen 2 artiklan mukaan vastaavilla tavaroilla korvaamisen järjestelmää sovelletaan, kun korvaavat tuotteet on saatu vastaavista tavaroista eli tavaroista, joiden laatu ja ominaisuudet ovat samat kuin tuontitavaroilla. Soveltamisasetuksen 9 artiklassa säädetään, että jotta korvaaminen vastaavilla tavaroilla on mahdollista, vastaavien tavaroiden on kuuluttava samaan yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen kuin tuontitavarat.

17 Mainittu edellytys oli nimenomainen syy siihen, että kansallinen tuomioistuin punnitsi kyseisen asetuksen 9 artiklan pätevyyttä ottaen huomioon seuraavat periaatteet:

— normihierarkiaperiaatteen, koska kyseisellä säännöksellä lisätään sellainen kolmas edellytys, jota ei mainita perusasetuksessa;

— suhteellisuusperiaatteen, koska vaatimus tullitariffin alanimikkeen identtisyydestä estää perusasetuksessa tarkoitetun tavoitteen eli yhteisössä toimivien yritysten viennin edistämisen toteuttamisen;

— luottamuksensuojan periaatteen, koska oikeudellinen tilanne muuttui kolme kertaa muutaman vuoden kuluessa. Tältä osin kansallinen tuomioistuin muistuttaa siitä, että vuonna 1987 voimassa olleen yhteisen tullitariffin (24.11.1986 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3618/86, EYVL L 345, s. 1) mukaan raaka juurikassokeri ja raaka ruokosokeri kuuluivat samaan alanimikkeeseen, että raaka juurikassokeri ja raaka ruokosokeri joutuivat 23.7.1987 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1) käyttöön otetussa yhdistetyssä nimikkeistössä (CN) kahteen eri alanimikkeeseen 1.1.1988 alkaen ja että tietyistä sisäisestä jalostusmenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 1999/85 soveltamista koskevista säännöksistä annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2228/91 muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3709/92 (EYVL L 378, s. 6) mukaan oli 1.1.1992 alkaen

mahdollista soveltaa vastaavilla tavaroilla korvaamisen järjestelmää raa'an juurikassokerin ja raa'an ruokosokerin välillä, vaikka nämä kaksi tavaraa luokiteltiin kahteen eri alanimikkeeseen (koodiin);

— oikeusvarmuuden periaatteen, koska sovellettaessa 1.1.1988—1.1.1992 perusasetuksen 9 artiklaa ja yhdistettyä nimikkeistöä ei ollut mahdollista soveltaa sisäistä jalostusmenettelyä korvaamalla raakaa juurikassokeria ja raakaa ruokosokeria toisillaan.

18 Tribunal d'instance de Lille lykkäsi siten asian käsittelyä ja esitti yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko tiettyjen asetuksen N:o 1999/85 soveltamista koskevien sääntöjen vahvistamisesta 24 päivänä marraskuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen N:o 3677/86 9 artikla pätevä, kun sen mukaan tavaroiden määrittäminen vastaaviksi edellyttää, että kyseiset tavarat kuuluvat samaan tariffin alanimikkeeseen kuin tuontitavarat, vaikka 16 päivänä heinäkuuta 1985 annetussa perusasetuksessa N:o 1999/85 ei asetetakaan tällaista edellytystä?

2) Onko 24 päivänä marraskuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen N:o 3677/86 9 artikla pätevä, kun sen mukaan tavaroiden määrittäminen vastaaviksi edellyttää, että kyseiset tavarat kuuluvat samaan tariffin alanimikkeeseen kuin tuontitavarat, vaikka tällaisesta edellytyksestä aiheutuukin taloudellisille toimijoille kohtuuttomia seurauksia?

3) Onko 24 päivänä marraskuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen N:o 3677/86 9 artikla pätevä ottaen huomioon luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteet, kun sen mukaan tavaroiden määrittäminen vastaaviksi edellyttää, että kyseiset tavarat kuuluvat samaan tariffin alanimikkeeseen kuin tuontitavarat, vaikka tämän artiklan ja tariffi- ja tullinimikkeistöstä ja yhtei-

sestä tullitariffista annetun asetuksen N:o 2658/87 säännösten soveltamisesta yhdessä aiheutui yllättäen 1.1.1988 — ja ainoastaan 1.1.1992 saakka — se, että sisäisessä jalostusmenettelyssä oli mahdotonta korvata juurikassokeria ja ruokosokeria toisillaan vastaavina tavaroina?"

## Ensimmäinen kysymys

19 Kansallinen tuomioistuin haluaa ensimmäisellä kysymyksellään tietää, onko soveltamisasetuksen 9 artikla pätemätön sillä perusteella, että tämä artikla olisi perusasetuksen sekä erityisesti sen 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 2 kohdan ensimmäisen virkkeen vastainen, koska korvaaminen vastaavilla tavaroilla edellyttää säännöksen mukaan, että vastaavat tavarat kuuluvat samaan yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen kuin tuontitavarat.

20 Aluksi on muistutettava siitä, että kun perusasetuksen soveltamissäännösten antamiseen toimivaltainen yhteisön toimielin antaa mainittuja soveltamissäännöksiä, se ei saa ylittää perusasetuksella sille annettua tähän asetukseen sisältyvien sääntöjen täytäntöönpanoa koskevaa toimivaltaa (ks. vastaavasti asia 162/82, Cousin ym., tuomio 23.3.1983, Kok. 1983, s. 1101, 15 kohta).

21 Eridanian mukaan soveltamisasetuksen 9 artikla ei ole yhteensopiva normihierarkiaperiaatteen kanssa, koska perusasetuksessa asetettujen kahden vastaavilla tavaroilla korvaamista koskevan edellytyksen lisäksi artiklassa lisätään perusteettomasti (ex nihilo) edellytys, jonka mukaan tavaroiden on kuuluttava samaan tullitariffin alanimikkeeseen. Eridania huomauttaa, että tällä kolmannella edellytyksellä ei pyritä täsmentämään kahta muuta vastaavilla tavaroilla korvaamista koskevaa edellytystä, vaan se on uusi edellytys, joka on rajoittavampi kuin perusasetuksessa määritellyt kaksi edellytystä ja joka lisäksi ei tavoitteiltaan vastaa tämän asetuksen tavoitteita. Ottaen huomioon, että sisäisellä jalostusmenettelyllä on taloudellinen

tarkoitusperä, koska sillä pyritään edistämään yhteisössä toimivien yritysten vientiä, perusasetuksessa sallitaan Eridanian mukaan vastaavilla tavaroilla korvaaminen, mikäli kyseiset tavarat vastaavat tiettyjä taloudellisia edellytyksiä. Sitä vastoin tullinimikkeistöllä pyritään esimerkiksi määräämään tulleja tai luetteloimaan tilastoimistarkoituksissa tavaran kulkua.

22 Tässä suhteessa on todettava, että vaikka onkin totta, että perusasetuksen 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 2 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan korvaaminen vastaavilla tavaroilla on mahdollista ainoastaan, mikäli vastaavat tavarat täyttävät kaksi edellytystä eli edellytykset, joiden mukaan näiden tavaroiden laadun ja ominaisuuksien on oltava samat kuin tuontitavaroilla, tämän artiklan 4 kohdassa annetaan toimivaltaiselle viranomaiselle kuitenkin laaja harkintavalta toteuttaa 31 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetyn kaltaisessa sääntelykomiteamenettelyssä toimenpiteitä vastaavilla tavaroilla korvaamisen kieltämiseksi tai rajoittamiseksi.

23 Koska mainitun menettelyn mukaisesti annetun soveltamisasetuksen 9 artiklassa säädetään, että jotta korvaaminen vastaavilla tavaroilla on mahdollista, vastaavien tavaroiden on kuuluttava samaan yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen kuin tuontitavarat sen lisäksi, että niiden kaupallinen laatu ja tekniset ominaisuudet ovat samat, artiklalla pyritään rajoittamaan korvaamista vastaavilla tavaroilla perusasetuksen 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Nimittäin sellaisessa tilanteessa, jossa vastaavien tavaroiden ja tuontitavaroiden kaupallinen laatu ja tekniset ominaisuudet ovat samat mutta kyseiset tavarat eivät kuulu samaan tullitariffin alanimikkeeseen, korvaaminen vastaavilla tavaroilla ei ole mahdollista.

24 Mahdollisuus rajoittaa vastaavilla tavaroilla korvaamisen järjestelmän soveltamisalaa on sitä paitsi yhteensopiva sen kanssa, että tämä järjestelmä on sisäisessä jalostusmenettelyssä poikkeuksellinen, kuten ilmenee perusasetuksen yleisestä rakenteesta ja erityisesti siitä, että perusasetuksessa on toistettu, kuten sen kahdeksannesta perustelukappaleesta ilmenee, sisäistä jalostusmenettelyä koskevien

lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhdenmukaistamisesta 4 päivänä maaliskuuta 1969 annetun neuvoston direktiivin 69/73/ETY (EYVL L 58, s. 1) periaatteet; direktiivin 24 artiklassa määriteltiin vastaavilla tavaroilla korvaamisen järjestelmä poikkeukselliseksi.

25 Lisäksi on syytä todeta, että tariffiluokitteluun liittyvällä edellytyksellä voidaan rajata selvän ja täsmällisen mittapuun avulla ne tavararyhmät, joiden välillä vastaavilla tavaroilla korvaaminen on mahdollista, ja edellytys liittyy, toisin kuin Eridania väittää, niiden tavaroiden taloudelliseen luonteeseen, joihin se kohdistuu. Joka tapauksessa tällä edellytyksellä voitaneen edistää muun muassa perusasetuksen neljännessä perustelukappaleessa tarkoitetun tavoitteen saavuttamista eli sisäisen jalostusmenettelyn väärinkäytön estämistä.

26 Tällaisessa tilanteessa sisäisen jalostusmenettelyn yleinen tavoite eli yhteisössä toimivien yritysten viennin edistäminen, sellaisena kuin se ilmenee perusasetuksen toisesta perustelukappaleesta, johon Eridania on vedonnut, ei estä riidanalaisen edellytyksen asettamista.

27 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että esitettyjä väitteitä tutkittaessa ei ole ilmennyt yhtään sellaista seikkaa, joka voisi vaikuttaa soveltamisasetuksen 9 artiklan pätevyyteen.

## Toinen kysymys

28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy toisella kysymyksellään, onko soveltamisasetuksen 9 artikla pätemätön sillä perusteella, että kyseisellä artiklalla loukataan suhteellisuusperiaatetta, siltä osin kuin korvaaminen vastaavilla tavaroilla edellyttää tämän artiklan mukaan, että vastaavat tavarat kuuluvat samaan yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen kuin tuontitavarat.

29 Eridania vetoaa lähinnä siihen, että kun kahden sellaisen tuotteen, joiden kaupallinen laatu ja tekniset ominaisuudet ovat samat kuin tuontitavaroilla, korvaaminen toisillaan vastaavin tavaroin ei ole mahdollista pelkästään siitä syystä, että ne kuuluvat kahteen eri alanimikkeeseen, soveltamisasetuksen 9 artikla ylittää sen, mikä on tarpeen tämän järjestelmän väärinkäytön estämiseksi. Eridania huomauttaa tämän käsityksen tueksi, että tullitariffin alanimikettä koskeva edellytys ei ole riittävän täsmällinen tämän tavoitteen saavuttamiseksi ja että lisäksi neuvosto on juuri tästä syystä asettanut soveltamisasetuksen liitteessä IV lisäedellytyksiä samaan tullitariffin alanimikkeeseen kuuluvan riisin osalta. Eridanian mukaan alanimikettä koskeva edellytys voi olla pätevä ainoastaan, jos se on luonteeltaan puhtaasti ohjeellinen eli jos se on riittävä muttei välttämätön edellytys korvattaessa tuontitavarat vastaavilla tavaroilla.

30 Ottaen huomioon, että perusasetuksen soveltamissäännösten antamiseen toimivaltaisella toimielimellä on, kuten tämän tuomion 22 kohdassa on todettu, laaja harkintatavalta toteuttaa toimenpiteitä vastaavilla tavaroilla korvaamisen kieltämiseksi tai rajoittamiseksi, toimenpiteitä voidaan pitää pätemättöminä ainoastaan, jos ne ovat selvästi suhteettomia saavutettavaan tavoitteeseen nähden (ks. vastaavasti asia C-331/88, Fedesa ym., tuomio 13.11.1990, Kok. 1990, s. I-4023, 14 kohta).

31 Soveltamisasetuksen 9 artikla ei vaikuta selvästi suhteettomalta saavutettavaan tavoitteeseen eli sisäisen jalostusmenettelyn väärinkäytön estämiseen nähden, siltä osin kuin vastaavilla tavaroilla korvaaminen edellyttää tämän artiklan mukaan sitä, että vastaavat tavarat kuuluvat samaan yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen kuin tuontitavarat.

32 Lisäksi on todettava, että se seikka, että neuvosto on asettanut soveltamisasetuksen liitteessä IV lisäedellytyksiä, jotta korvaaminen vastaavilla tavaroilla olisi samaan tullitariffin alanimikkeeseen kuuluvan riisin osalta mahdollista, ei voi saattaa kyseenalaiseksi sitä, että alanimikettä koskevalla edellytyksellä voidaan toteuttaa edellä mainittu tavoite. Kyseessä on nimittäin toimenpide, jolla pyritään entisestään rajoittamaan korvaamista vastaavilla tavaroilla.

33 On siis syytä vastata, että tutkittaessa toista kysymystä ei ole ilmennyt yhtään sellaista seikkaa, joka voisi vaikuttaa soveltamisasetuksen 9 artiklan pätevyyteen.

## Kolmas kysymys

34 Kansallinen tuomioistuin kysyy kolmannella kysymyksellään, onko soveltamisasetuksen 9 artikla pätemätön sillä perusteella, että kyseisellä artiklalla loukataan luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteita, siltä osin kuin vastaavilla tavaroilla korvaaminen edellyttää tämän artiklan mukaan, että vastaavat tavarat kuuluvat samaan yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen kuin tuontitavarat, koska yhdistetystä nimikkeistöstä annetun asetuksen 2658/87 perusteella juurikassokerin ja ruokosokerin korvaaminen vastaavina tavaroina ei ollut mahdollista 1.1.1988—31.12.1991 (ks. tämän tuomion 17 kohta).

*Väitetty luottamuksensuojan periaatteen loukkaaminen*

35 Eridanian mukaan luottamuksensuojan periaatetta ei ole noudatettu sokeria koskevassa sisäisessä jalostusmenettelyssä, koska muutaman vuoden kuluessa oikeudellinen tilanne muuttui peräti kolme kertaa. Tältä osin Eridania esittää, että 1.1.—31.12.1987 sisäinen jalostus siten, että juurikassokeri ja ruokosokeri voitiin korvata toisillaan vastaavina tuotteina, oli mahdollista, koska ne kuuluivat samaan tullitariffin alanimikkeeseen, mutta että 1.1.1988 alkaen tällainen menettely ei ollut enää mahdollinen, koska juurikassokeri ja ruokosokeri joutuivat uudessa tariffinimikkeistössä kahteen eri alanimikkeeseen, ja asetuksen N:o 3709/92 mukaan 1.1.1992 alkaen tällainen menettely oli taas mahdollinen.

36 Tältä osin on syytä huomauttaa, että soveltamisasetuksen 9 artiklan mukaan vastaavilla tavaroilla korvaamisen järjestelmän soveltamisala riippuu sellaisesta edellytyksestä, joka liittyy muihin kuin sisäistä jalostusta koskeviin säännöksiin ja jonka laajuus voi vaihdella muun muassa säännöllisten tariffinimikkeistön muutosten mukaisesti, koska korvaaminen vastaavilla tavaroilla edellyttää tämän artiklan mukaan, että kyseiset tavarat kuuluvat samaan tullitariffin alanimikkeeseen.

37 Näin ollen, kun kyse on alanimikkeen identtisyyttä koskevasta edellytyksestä, Eridanian kaltaisella taloudellisella toimijalla ei voi edellä mainitun säännöksen johdosta olla muuta perusteltua odotusta kuin se, että korvaaminen vastaavilla tavaroilla on mahdollista kyseisten tavaroiden kuuluessa toiminnan toteuttamisen ajankohtana voimassa olevan nimikkeistön samaan alanimikkeeseen.

*Väitetty oikeusvarmuuden periaatteen loukkaaminen*

38 Eridanian mukaan esillä olevassa asiassa on loukattu oikeusvarmuuden periaatetta, koska vastaavilla tavaroilla korvaamiseen liittyvien toimenpiteiden edellytykset on saatettu epäselvästi ja välillisesti kyseenalaisiksi tullinimikkeistöä muuttamalla.

39 Tämä väite on hylättävä.

40 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 51 kohdassa, soveltamisasetuksen 9 artiklassa annetaan taloudellisille toimijoille selvä ja täsmällinen edellytys eli tullitariffiin luokittelu sen määrittämiseksi, onko korvaaminen vastaavilla tavaroilla mahdollista kahden tavaran välillä sisäisessä jalostusmenettelyssä. Se seikka, että tariffinimikkeistö voi muuttua, kuten tämän tuomion 36 kohdassa on

todettu, ei voi saattaa kyseenalaiseksi mainitun edellytyksen selvyyttä ja täsmällisyyttä.

41 Näin ollen on syytä vastata, että tutkittaessa kolmatta kysymystä ei ole ilmennyt yhtään sellaista seikkaa, joka voisi vaikuttaa soveltamisasetuksen 9 artiklan pätevyyteen.

## Oikeudenkäyntikulut

42 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ranskan hallitukselle sekä Euroopan unionin neuvostolle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Tribunal d'instance de Lillen 19.3.1996 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

**Tutkittaessa tietyistä sisäisestä jalostusmenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 1999/85 soveltamista koskevista säännöksistä 24 päivänä marraskuuta 1986**

**annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3677/86 9 artiklaa, ottaen huomioon ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen, ei ole ilmennyt yhtään sellaista seikkaa, joka voisi vaikuttaa tämän artiklan pätevyyteen.**

Moitinho de Almeida Gulmann Edward

Puissochet Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä maaliskuuta 1997.

R. Grass J. C. Moitinho de Almeida

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja